

Опрацьовуючи тему, спілкуючись з тими, хто залишився в живих, хочеться розповісти багато прикладів з почутого, але найбільше мене вразила розповідь землячки Ліни Борисенко про героїчний подвиг, який здійснив у небі Василькова екіпаж штурмовика Миколи Кривова. У день визволення Василькова (6 листопада 1943 року) він розстрілював відступаючі ворожі колони. Коли повертався на аеродром (що знаходився між Васильковом і Западинкою), його атакували чотири «месери». У жорстокому поєдинку льотчики збили один і пошкодили другий ворожий літак. Однак сили були нерівні. Смертельно поранений 25-річний лейтенант, щоб не впасти на хати, з останніх сил вивів штурмовик за село. Коли до нього підбігли місцеві жителі, льотчик був мертвий. Указом Президії Верховної Ради СРСР Миколі Кривову було присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Прах льотчика покоїться в Западинці (зараз територія міста Василькова). Його ім'ям названо одну із вулиць міста.

Ми горді тим, що на землі, де ми мешкаємо, жили герої, завдяки яким ми не стали рабами. Ці герої наші земляки: Микола Бурка, Кирило Кошман, Павло Кондира, Микола Кривов, Павло Кітченко, Володимир Лаврінченко. Їхні подвиги зробили їх героями, а людська пам'ять - безсмертними.

Пам'ять живих - це символ продовження життя тих, хто переступив поріг вічності. Вогонь пам'яті вищий від усіх обелісків. Минуть роки, десятиліття, століття, приходитимуть у світ нові покоління, але ніколи не померкне подвиг нашого народу, який зробив вирішальний внесок у Перемогу, у визволення людства від фашистського рабства.

ВПЛИВ ВІЗАНТІЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА КУЛЬТУРУ

Собченко Д.Л., студент ННІНП НАВС

Науковий керівник: д.і.н, ст.н.с., професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін ННІНП НАВС Павленко В.В.

У різні історичні епохи культура певної держави може зазнавати впливів або більш розвиненої в культурному відношенні країни або світової культури, які мають як позитивне, так певною мірою й негативне значення. Відтак вивчення історичного досвіду впливу на розвиток української культури іноземних факторів є й досі актуальним.

У даній публікації ставиться мета висвітлити проблему поширення впливу візантійської культури на культуру Київської Русі. При її розкритті важливу роль відіграє знання історіографії та джерел з досліджуваної теми. Тому основним методом дослідження став аналіз існуючих праць авторів і співставлення історичних джерел з даної теми.

Одними з перших до цієї проблеми звернулися Д.В.Айналов, А.Н.Грбар, В.Н.Лазарев. Праця останнього «Византийское и древнерусское искусство» (1978) поклала початок тематичній літературі з цього питання. Значне місце в історіографії візантійсько - руської проблематики займають праці фахівців з візантології, зокрема З.В.Удальцова, В.Г.Пуцко, Р.С.Орлова. Фактором взаємозв'язку між Візантією та Київською Руссю було християнство. Проблематику

«Релігія та церква в Україні» В.К.Липинський. Цими питаннями також переймалися А.Поппе («Перші сто років християнства на Русі»), М.Ю.Брайчевський («Утверждение християнства на Руси»), В.М.Ричка («Церква Київської Русі») та ін.

Матеріальними джерелами вивчення досліджуваної теми є незначні уламки стін і підлоги та фундамент Десятинної церкви, а також давньоруські собори, які збереглися. Кращий стан має іконографія як найвища цінність в силу церковної ідеології, котру до того ж багато разів пізніше переписували майстри.

Поширення візантійських впливів на Київську Русь мало декілька основних етапів. Перший етап пов'язаний із встановленням зв'язків Русі з візантійськими колоніями в Криму, зокрема з Херсонесом. Другий етап ознаменувався першими нападами руських військ на прибережні міста Візантії. Третій етап русько-візантійських культурних впливів став можливим завдяки торговельним договорам Русі з Візантією, що створили своєрідний канал зв'язку відповідних культур. Наступний етап розпочався встановленням безпосередніх контактів між правлячими русько-візантійськими елітами, мається на увазі дипломатична місія княгині Ольги до Візантії. Вирішальним етапом у проникненні візантійських культурних впливів стало хрещення Київської Русі князем Володимиром.

Останнє дійство зіграло важливу роль у розвитку давньоруської архітектури та містобудування. Слід підкреслити, що у даній галузі давні русичі мали свою самобутню традицію. Але, безперечно, візантійці вплинули на подальший її розвиток. З'явилися церковні споруди у візантійському архітектурному стилі. Першою стала згодом зруйнована монголо-татарами Десятинна церква, збудована під керівництвом грецьких майстрів. Наступні Софія Київська й Михайлівський золотoverхий собор вже мали свій архітектурний стиль, дещо відмінний від візантійського. Мова йде про їх багатокупольність, шоломовидну форму куполів, своєрідний принцип освітлення та відмінність кладки тощо. Техніка фрески й мозаїка, якими стали прикрашати собори й палаци, також прийшла із Візантії.

З візантійською архітектурною традицією тісно пов'язане удосконалення давньоруського образотворчого мистецтва. А саме поширення на теренах Русі нового для неї жанру мистецтва - іконопису, який виник саме у Візантії.

Християнство сприяло й подальшому розвитку співочої культури Давньої Русі, оскільки пісенне мистецтво стало частиною богослужіння. Перші церковні наспіви на Русі записувалися спеціальними грецькими знаками, які називалися знаменами. В свою чергу у візантійські церковні наспіви поступово проникають елементи народної руської пісні. У підсумку утворився відомий київський розспів, пісно пов'язаний з мотивами народних обрядових пісень.

Зведені нові культові будівлі сприяли широкому впровадженню серед руського населення освітянської справи, оскільки саме вони стали осередками освіти. Для останньої не менше значення мало поширення глаголиці.

Відтак швидкими темпами розвивалася вітчизняна література. Її основи заклала візантійська історіографія. Під впливом останньої формуються три важливі ланки руської літератури. Це власне

історична (представлена літописами), церковно -історична (легенди про святих і апостолів) та церковно -полемічна (життя святих). Ця література почала прикрашатися книжковою мініатюрою, яка також виникла у Візантійській імперії.

Візантійського впливу зазнало й давньоруське право, особливо це стосується шлюбного права, яке стало освячуватися християнською церквою. Не менший вплив здійснювала Візантія на науку Київської Русі. В першу чергу на астрономію, математику, фізику, хімію, біологію, медицину, філософію тощо. Єдиний напрямок науки, що розвивався більш-менш самостійно, був історичний.

Утвердження християнства за візантійським зразком сприяло народженню іншого бачення світу, нових уявлень стосовно Бога, Всесвіту і природно - Людини. Водночас у новій країні християнська церква змушена була прийняти політичний лад, що склався на Русі. Змінити його докорінно православ'ю було не під силу. Проте нова церква намагалася всіма доступними їй засобами пом'якшити соціальні протиріччя, створити нові етичні й естетичні норми.

Проте слід наголосити, що у вищезазначеному процесі передачі культурної інформації виникав двосторонній рух, тобто діалог культур - візантійської та давньоруської, хоча й переважав вплив першої. З іншого боку відзначимо, що давньоруська культура змогла зберегти свою самобутність, поєднати тисячолітні традиції дохристиянської слов'янської культури з європейськими і східними впливами. Водночас християнство сприяло зміцненню єдності етносоціальної спільності, а значить й зміцненню єдиної давньоруської держави. Навіть після занепаду Візантійської імперії Русь продовжувала творчо розвивати самобутню культуру, збагачену візантійськими впливами, а православ'я залишилося одним із наріжних каменів цієї величної культури.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ - ОСНОВА ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ БРОНХО-ЛЕГЕНЕВОЇ СИСТЕМИ

Панченко Б.С., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: доцент кафедри фізичного виховання ННІПП НАВС
Бова Н. І.

*Головним скарбом життя є не землі, що ти їх завоював, не
багатства, що їх маєш у скринях...*

*Головним скарбом життя є здоров 'я, і щоб його
зберегти, потрібно багато що знати.
Авіцена*

Навряд чи можна знайти людину, що за своє життя не перенесла би того чи іншого захворювання легень або бронхів. Зараз ними страждають люди самого різного віку - діти, люди в розквіті сил, літні. В останні роки відбувається збільшення захворюваності органів дихальної системи. Так, ці хвороби в дітей займають перше місце в структурі захворюваності, ними хворіє кожна друга дитина.

Найбільш поширеними захворюваннями бронхо-легеневої системи є